

EEN GEMENGD HUWELIJK

'Mijn vader wilde niet dat ik met "die zwarte" ging'

Rinus en Reintje (beiden 78) uit Nunspeet leerden elkaar kennen toen ze zestien jaar waren. Rinus is Indisch en Reintje zo Hollands als maar kan. Haar vader was tegen hun relatie. Alles moest stiekem. Uiteindelijk kwam het goed en trouwden ze, de cultuurverschillen ten spijt.

Ze hadden aan zijn donkere huid gevoeld. Was dat afwasbaar? En zijn zwarte haar, had hij dat soms geverfd? Rinus Rustenburg vertrok in 1950 als elfjarige jongen met zijn familie vanuit Indonesië naar Putten. Ze waren destijds de eerste Indische mensen in het Gelderse dorp. Reintje werd vijf jaar later op slag verliefd op die mysterieuze, mooie jongen met dat zwarte haar, die in alles zo anders was dan zijn wat lomper, blonde leeftijdgenoten. "Ik zag hem meteen helemaal zitten, maar hij mij niet." Dodelijk verlegen wendde Rinus zijn hoofd af als hij Reintje en haar vriendinnen voorbij fietste. "Ik durfde niet te kijken, zo schuchter was ik. Pas op dansles ontmoette ik haar weer. Op het eindbal mochten we samen de Engelse wals dansen." Hoe verliefd ze ook waren, erg soepel verliepen die eerste jaren van hun samenzijn niet. Reintjes vader was er zwaar op tegen. "Jij gaat niet

met die zwarte', zei hij." Rinus: "Hij vond dat ik op een aap leek."

'DIE BRIEF MOEST DRIE KEER OVER'

Hun omgang speelde zich grotendeels in het geheim af. Reintje: "We spraken af in het bos. Soms maar een kwartiertje. Vaak loog ik dat ik naar volleybal ging om stiekem naar hem toe te kunnen." Na drie jaar besloot Rinus om Reintjes vader een brief te schrijven en te vragen of hij met hem kon praten over zijn dochter. "Die brief schreef ik wel drie keer over. Ik meende het serieus met Reintje en wilde graag met haar verder. Veel hielp het niet, want haar vader werd woedend om die brief."

Voor Reintje was dat de druppel. "Ik was 21 jaar en koos voor Rinus. Die dag heb ik mijn spullen gepakt en ben naar mijn opa en oma vertrokken om bij hen te gaan wonen. Dat ging goed, totdat we naar de

verjaardag van mijn broertje moesten. Dat was bij mijn ouders thuis. Mijn opa en oma stelden voor om Rinus mee te nemen naar die verjaardag. Daar stemde mijn vader uiteindelijk ook mee in."

Mokkend aanvaardde Reintjes vader op den duur dat het nu eenmaal zo moest zijn. Rinus en Reintje trouwden en kregen twee zonen: Richard en Raymond. In het huurhuis dat ze in Nunspeet betrokken, wonen ze nu nog steeds.

ALTIJD MAAR BELEefd BLIJVEN

Hoewel ze vanaf dat moment vrij met elkaar konden omgaan, vond Rinus het nog lang moeilijk. "Op verjaardagen voelde ik me vaak anders. Het kostte mij moeite een plekje te verwerven in Reintjes oer-Hollandse familie. Dan voerden ze gesprekken over de laatste nieuwtjes, wat er was gebeurd in het dorp. Als ik iets interessants zei, werd het stil of reageerden ze alleen met 'Oh ja.'" Na zijn militaire dienst vond Rinus een baan als lasser. Reintjes vader, nog altijd bezorgd, belde in die tijd met de baas van Rinus om te vragen of hij wel goed werkte. En dat deed Rinus. "Vanuit de Indische cultuur bracht mijn vader me bij om eerbied voor oudere mensen te hebben. Ook zei hij voortdurend dat wij in Nederland te gast waren en daar rekening mee moesten houden. 'Let op je omgangsvormen!', hield hij mij voor. Dat betekende beleefd zijn en geen grote mond opzetten." In zijn werk zat het Rinus weleens dwars. Hoewel hij een goede lasser was en een bijzondere techniek beheerste, durfde hij pas op zijn 55ste een loonsverhoging te vragen. "Te laat", vindt Reintje, maar ze begrijpt het wel. Zo is Rinus nu eenmaal. Het is een van die cultuurverschillen die ze soms opmerkt. Ze hebben haar ook dingen gebracht die ze anders misschien nooit zou hebben gedaan. Zo leerden bijvoorbeeld Rinus' moeder en zusje haar Indonesisch koken. "Rendang, sambal goreng, hete kip, Indische loempia's, saté, pasteitjes, Indische kroketten, soto. Ik kan het allemaal."

'NIET NAAR EEN BEJAARDENHUIS'

Ze maakten jaren geleden een reis naar Indonesië om Rinus' geboorteland te bekijken en zijn familie te bezoeken. "Familie is voor Indische mensen heel belangrijk", weet Reintje. "Zij klitten erg samen,

Reintje werd op slag verliefd op Rinus en nog steeds zijn ze een stel.

hebben een hechte band. Zijn broer en zus wonen samen in één huis. Hun moeder verbleef daar ook toen ze nog leefde. In de Indische cultuur gaan ouderen meestal niet naar een bejaardentehuis, maar naar hun kinderen."

Als ze bij de familie van Rinus op bezoek ging, moest ze aanvankelijk ook wennen aan de verschillen in levensstijl. "Na het eten bleef zijn familie gerust nog een tijd in de woonkamer zitten. Ik wilde meteen opruimen en afwassen." "We wilden eerst rustig een tv-programma afkijken. Die afwas kwam later wel. Een ander tempo", legt Rinus uit.

EINDELIJK VERZOENING

Met Reintjes vader volgde tegen het eind van zijn leven een verzoening. Reintje: "Toen het slecht met mijn vader ging, zijn Rinus en ik om de beurt bij hem gaan slapen. Hoewel hij Rinus natuurlijk allang als mijn man had geaccepteerd, heeft hij toen nog een keer gezegd dat hij fouten heeft gemaakt en er spijt van had dat hij zo hard voor ons was geweest. Die woorden hebben mij erg goed gedaan."

 REAGEREN OP DIT ARTIKEL?
REDACTIE @ MAXMAGAZINE.NL OF
POSTBUS 277 - 1200 AG HILVERSUM